

ESG stratēģija – pamats uzņēmuma ilgtspējīgai attīstībai 1/39/23

Ilgtspēja ir dinamiska un strauji augoša uzņēmējdarbības daļa, kuras virzību būtiski sekmē ES klimata un sociālie mērķi, kā arī no tiem izrietošie tiesību akti. Tie galvenokārt nosaka prasības attiecībā uz informācijas atklāšanu par uzņēmuma ilgtspējas būtiskajām ietekmes jomām un sniegumu tajās. Šīs prasības pakāpeniski paplašinās, sniedzoties pāri uzņēmuma tiešās ietekmes robežai.

2022. gada nogalē apstiprinātā Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīva (CSRD) paplašina to uzņēmumu loku, kuriem būs jāziņo par savu ilgtspēju, kā arī ievieš vienotus standartus un principus šī procesa veikšanai. Raugoties uz informāciju, kas direktīvas subjektiem būs jāatklāj, tā skaidri iezīmē nepieciešamību pēc vienotas un visaptverošas uzņēmuma ilgtspējas jeb vides, sociālās un pārvaldības (ESG) stratēģijas. Saskaņā ar CSRD uzņēmumiem jāspēj atbildēt uz vairākiem stratēģiski svarīgiem jautājumiem par tiem būtisko ESG jomu vadību:

- Kādi ir uzņēmuma mērķi un rezultatīvie rādītāji tam būtiskajās ilgtspējas jomās, tostarp progress šo mērķu sasniegšanā?
- Kā uzņēmums pārvalda un uzrauga ar ilgtspēju saistītos jautājumus?
- Kādi ir uzņēmuma galvenie politikas risinājumi ilgtspējas jautājumos?
- Kādi ir galvenie ar ilgtspēju saistītie riski un iespējas, kas šobrīd ietekmē vai nākotnē ietekmēs uzņēmuma darbību finansiāli?
- Kā uzņēmums nodrošina ESG aspektu pārraudzību savā vērtību ķēdē, sadarbības partneru un produktu līmenī (pienācīgas rūpības process)?

ESG stratēģija ir pirmais solis, kas uzņēmumiem jāveic, lai īstenotu strukturētu pāreju no tradicionālās uzņēmējdarbības uz mūsdienīgu un ilgtspējīgu darbības modeli. ESG stratēģija ir kā tilts, kas no vienas puses ļauj izpildīt CSRD prasības un no otras puses palīdz uzņēmumam definēt savu ilgtspējas kursu, nosakot tādas mērķus un procesus, kas atbalsta tā kopējo stratēģisko mērķu sasniegšanu. Lai uzņēmuma īstenotie pasākumi būtu efektīvi, tam jāspēj pielāgot ilgtspēju savai darbībai un piešķirt tai funkcionalitāti.

Lai izstrādātu ESG stratēģiju, uzņēmumiem būtu vēlams sākt ar esošās situācijas analīzi, kas ietver gan īstenoto ilgtspējas pasākumu un saistīto datu apkopojumu, gan izpratni par normatīvo aktu prasībām un konkrētās nozares attīstības politiku un tendencēm. Pēc šī uzdevuma izpildes uzņēmumam būs radies priekšstats par savu šībrīža sniegumu un atbilstošāko nākotnes attīstības perspektīvu.

Ņemot vērā ilgtspējas jomu plašo tvērumu, uzņēmumam ilgtspējas stratēģijas izstrādes gaitā šis tvērums jāsašaurina, nosakot sev būtiskās darbības jomas atbilstoši CSRD paredzētajai dubultā būtiskuma izvērtēšanas metodei. Lai gan šīs metodes ideja ir racionāla un saprotama, proti, izvērtēt uzņēmuma radīto ietekmi ESG jomās un noteikt, kuras no tām rada finanšu ietekmi uz pašu uzņēmumu (riskus un iespējas), praksē šīs metodes piemērošana var izrādīties sarežģīta. Dubultā būtiskuma analīzes veikšanai uzņēmumam ir jāapkopo informācija par savu vērtību ķēdi, galvenajiem darbības procesiem un to rezultātiem, kā arī jānodrošina dažādu ietekmes pušu iesaiste. Šīs analīzes mērķis ir noteikt uzņēmumam būtiskās jeb prioritārās ilgtspējas darbības jomas ESG ietvarā.

Kad ir noskaidrotas uzņēmumam būtiskās ilgtspējas jomas, var pievērsties tā ambīcijas līmeņa noteikšanai, mērķu izvirzīšanai un rezultatīvo rādītāju atlasei. Svarīgi, lai ESG stratēģija ne tikai papildinātu uzņēmuma attīstības kopējo redzējumu, bet arī kalpotu kā praktisks avots, kas ikvienam sniedz informāciju par uzņēmuma ilgtspēju. Tādēļ vēlams ietvert arī ESG jomu pārvaldības un atbildības sadalījumu, uzņēmuma

pieeju tam būtisko ilgtspējas jomu uzraudzībai un citus aspektus.

Vairāk par ESG stratēģijas izstrādi un citiem korporatīvās ilgtspējas aspektiem uzzini PwC organizētajā ESG Akadēmijā, kura notiks no šā gada 19. oktobra līdz 14. decembrim, kā arī sazinoties ar PwC Vadības konsultāciju Ilgtspējas pakalpojumu prakses vadītāju Santu Robertu (m. +371 26 455852).